

Чубенко Антон Григорович,
директор Державного закладу
післядипломної освіти «Академія
фінансового моніторингу», доктор
юридичних наук, професор

НОВАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ПРОТИДІЇ
ВІДМИВАННЮ КОШТІВ, ФІНАНСУВАННЮ ТЕРОРИЗМУ ТА
РОЗПОВСЮДЖЕННЮ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ

Корупція, відмивання коштів, фінансування тероризму, розповсюдження зброї масового знищення - вже давно перетворилися в глобальні проблеми людства ХХІ століття. Чинне законодавство містить значний перелік недоліків. Тому, у зв'язку з гострою необхідністю удосконалення законодавства в сфері протидії відмивання коштів, фінансування тероризму та розповсюдження зброї масового знищення, а також з метою приведення його у відповідність до норм міжнародних стандартів, в Верховній Раді України зареєстровано проект Закону № 2179 [1], який спрямований на подолання значної кількості прогалин та суперечностей.

Проект Закону спрямований на удосконалення та уточнення окремих норм законодавства з питань запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, а також узгодження та покращання положень законодавчих актів, що змінюються, забезпечення реалізації положень нових міжнародних стандартів у сфері протидії відмиванню коштів та боротьби з фінансуванням тероризму [3].

Законопроектом пропонується комплексно удосконалити національне законодавство у сфері фінансового моніторингу щодо:

запровадження загальноприйнятої термінології у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та її суті до міжнародної;

застосування ризик-орієнтованого підходу суб'єктами первинного фінансового моніторингу (СПФМ) при проведенні належної перевірки своїх клієнтів та відповідно перехід до кейсового звітування про підозрілі операції (діяльність) своїх клієнтів;

збільшення порогової суми та зменшення кількості ознак для обов'язкового звітування про фінансові операції, про які СПФМ (банки, страховики, кредитні спілки, ломбарди, біржі, платіжні організації та інші фінансові установи) зобов'язані були повідомляти Держфінмоніторинг, а саме залишається обов'язок повідомляти про фінансові операції на суму більше 400 тис. грн. (зараз 150 тис. грн.) та пов'язані з готівкою, переказом

та посилення вимог до виявлення СПФМ бенефіціарних власників своїх клієнтів;

запровадження міжнародного інструментарію замороження активів та регламентація дій СПФМ із активами, що пов'язані з тероризмом та його фінансуванням;

удосконалення законодавчих аспектів, які впливають на якість розслідування злочинів з легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом;

удосконалення положень законодавства, що забезпечують конфіденційність факту отримання та виконання СПФМ запитів, рішень та доручень Держфінмоніторингу, та, як наслідок, захист СПФМ від погроз, дискримінаційних дій та інших негативних наслідків, пов'язаних з виконанням заходів з первинного фінансового моніторингу;

перехід до відстеження грошових переказів як інструменту для запобігання, виявлення та розслідування випадків відмивання грошей та фінансування тероризму, а також для здійснення обмежувальних заходів [3].

Також важливим є звернути увагу на певні зміни для платіжних систем. А саме, для них обов'язковим стає: супроводжувати грошові перекази інформацією про платника та одержувача переказу; забезпечувати наявність та повноту інформації про платника та одержувача платежу; встановлювати запобіжні заходи, спрямовані на протидію маніпуляціям з грошима, одержаними від злочинів, пов'язаних з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму [3].

Таким чином, можна зробити висновок, що прийняття законопроекту сприятиме покращенню законодавства з питань запобігання і протидії легалізації (відмивання) доходів, а також значно наблизить його до відповідності нормам міжнародних стандартів.

Список використаних джерел

1. Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Проект Закону від 25.09.2019 № 2179. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66949.

2. Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню